

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Донецький національний університет ім. Василя Стуса

Анотація. У статті досліджено проблеми, що заважають розвитку цифрової економіки України та заходи щодо покращення цифрової економіки

Ключові слова: цифрова економіка; цифрові технології; цифровізація; онлайн-бізнес.

PROBLEM AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF DIGITAL ECONOMY OF UKRAINE

Abstract. In article examines the problems that hinder the development of Ukraine`s digital economy and measures to improve the digital economy

Keyword: digital economy; digital technologies; digitization; online business.

Актуальність. Сучасний світ вже зробив крок у цифровий світ і Україна не є винятком. Цифрова економіка, має важливе місце в розвитку країни та окремо економіки. Сьогодні розвиток цифрових технологій охоплює практично всі сфери економіки. Тому, зараз важливо, щоб кожна людина вільно володіла навичками користування цифровими технологіями, навіть у прийнятті на роботу це є важливим фактором.

Аналіз останніх досліджень. Найбільш вагомими є дослідження таких авторів, як Л. Кіт, І. Маліка, А. Філіпенко, О. Джусов, С. Апальков, К. Краус, О. Голобородько та інші.

Мета. Метою дослідження є вивчення перспектив розвитку цифрової економіки в Україні, а також проблем, які суперечать розвитку цифрової економіки.

Основний виклад матеріалу. Сьогодні ми спостерігаємо швидкий розвиток технологічного процесу, завдяки якому наше життя модернізується та покращується. На даний момент часу ми не уявляємо нашого життя без цифрових технологій. Все швидше ця сфера розвивається і майже все наше життя повністю переходить в віртуальний світ. За допомогою технологій в нас є можливість, наприклад, дізнатись погоду влюбій точці світу, знайти якийсь рецепт, знайти своїх однокласників та знайомих, купувати одяг і їжу та ін. Це має вплив не тільки на окрему людину, а й на світ загалом, в т. ч. світову економіку, адже цифрова економіка дає можливість підвищити рівень ефективності, продуктивності, цінності товарів та послуг, конкуренції та побудувати цифрове суспільство. Виникнення таких умов у світовій економіці свідчить про формування третьої хвилі глобалізації – цифрової, коли малий та середній бізнес визначає умови світового розвитку.

«Цифрова економіка», «digital-економіка», «економіка на вимогу» (on-demand economy), «GAFAноміка» – такими термінами описують сучасні тренди розвитку економіко-інформаційних відносин. В загальному вигляді всі ці терміни описують вид економіки, де основними засобами виробництва виступають цифрові дані – числові та текстові. Також, не варто вважати, що цифрова економіка – це окрема галузь, тому що це віртуальне середовище, яке доповнює нашу реальність, а якщо говорити простіше, то цифрова економіка - це економіка віртуальних світів. [1]

На практиці цифрова економіка в основному проявляється як економіка, орієнтована на споживача (економіка на вимогу), тобто здатність країни надавати різні послуги, такі як громадяни, які отримують запити, запити, заявки та відповіді на запити в електронному вигляді «Електронний платіж», тощо. Крім того, за допомогою Інтернет-магазинів, Інтернет-банків, месенджерів та інших соціальних мереж, це ринок для миттєвих замовлень та необмеженого вибору товарів та послуг. [2]

Згідно з даними Державної служби статистики України станом на 1 січня 2019 року в Україні користуються інтернетом 26 мільйонів людей, тобто абоненти мобільних і дротових підключень. Для порівняння, у 2017 році в Україні було 23,6 мільйонів абонентів. Крім того, вже майже рік українці

мають змогу користуватися мобільним 4G-інтернетом. Що дає нам змогу зробити висновок, що багато економічних операцій відбуваються онлайн. [3]

Але не все так відмінно працює та розвинено, як може здаватись на перший погляд, тому слід виокремити основні проблеми та перешкоди під час впровадження та розвитку цифрової економіки в Україні.

По-перше, це відсутність високого рівня безпеки та довіри користувачів Інтернету в цифровій економіці, тобто громадяни не можуть бути впевнені в конфідційності своїх даних, присутня недосконалість системи антивірусного оснащення та відсутній впевненість кібератак.

По-друге, це низька технологічна освіченість, доступність для всіх громадян відсутня та присутність територіальної цифрової нерівності, наприклад, люди сільської місцевості мають обмеження в доступі до мережі Інтернет. Також, незначна частка інновацій у цифрову економіку, наприклад, у ЄС 49% виробництв використовують інновації, в той час, коли тільки 17% українських виробництв, що звісно є негативним.

По-третє, застарілість техніки, адже більшість українців обмежені у купівлі нової, модернізованій техніці. У деяких державних організаціях та структурах, теж досить застаріла техніка.

По-четверте, недосконало розвинена інфраструктура. Якщо проаналізувати показники, то можна зробити висновок, що Україна знаходиться на 114 місці за якістю мобільного інтернету та на 45 місці за швидкістю широкопasmового інтернету, що є негативним, тому що це досить низькі місця.

Для вирішення вище зазначених проблем, потрібно виділити їх шляхи подолання:

- потрібно надати доступність до цифрових технологій в Україні, більшій частині громадян, як з точки зору організаційно-технічного доступу до відповідних цифрових інфраструктур, так і з фінансово-економічної точки зору, тобто через створення умов та стимулів, які будуть заохочувати бізнес до цифровізації;

- широке розповсюдження Інтернету по Україні, що дозволить сформувати понад 300-400 тис. нових робочих місць по усій країні, міста стануть зручнішими, перейдуть на цифрові платформи управління інфраструктурою і сервісом. А також, зменшеться рівень корупції, адже більшість транзакцій буде проходити в електронній формі;

- оновлення та покращення стану цифрових технологій, що забезпечить вихід на новий рівень світових показників в цифровій економіці;

- подолання територіальної нерівності, тобто забезпечення та збільшення доступності виходу в Інтернет сільського населення.

Висновок. Отже, Україні потрібно розвивати цифрову економіку, оскільки цифрова економіка є ефективною основою для розвитку державного управління, економіки, бізнесу, соціальних сфер та всього суспільства. Цифрова економіка значно покращує соціальне життя та національну економіку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ефективність та конкурентоспроможність банківської системи України / (Г.Т. Карчева, Т.С. Смовженко, В.І. Міщенко та ін.); за заг. ред. д-ра екон. наук Г.Т. Карчевої. – Київ: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. – 276 с.

2. Пивоваров Ю. Навіщо Україні цифрова економіка / Ю. Пивоваров // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nv.ua/ukr/>.

3. Кількість абонентів зв'язку на 1 січня 2019 року. Держстат України: веб сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/zv/az/az_u/az0119_u.htm (дата звернення: 14.07.2019).

Гула Анастасія Олександрівна, студент економічного факультету Донецького національного університету імені Василя Стуса. e-mail: hula.a@donnu.edu.ua

Воронін Антон Валерійович, к.е.н., доцент кафедри підприємництва, корпоративної та просторової економіки Донецького національного університету імені Василя Стуса. e-mail: a.voronin@donnu.edu.ua

Gula Anastasia O., student of the Faculty of Economics of Vasyl Stus Donetsk National University. e-mail: hula.a@donnu.edu.ua

Voronin Anton V., Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Entrepreneurship, Corporate and Spatial Economics, Vasyl Stus Donetsk National University. e-mail: a.voronin@donnu.edu.ua